

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вавжонек М. Екуменічна діяльність митрополита Андрія Шептицького в Україні та Росії / Міхал Вавжонек. – Рим, PP Basiliani - via San Giosafat 8 (Aventino), 2006. – 230 с.
2. [Гладка Г. Л.](#) Суспільно-політична діяльність митрополита Андрія Шептицького (1899 - 1939 рр.) : Автореф. дис. канд. іст. наук : 07.00.01 / Г.Л. Гладка; Чернів. держ. ун-т ім. Ю.Федьковича. – Чернівці, 2000. – 18с.
3. Шептицький А. Пастирське послання іспанських єпископів. Вступне слово Високопреосв. Митрополита / А.Шептицький Твори Опега (морально-пасторальні). – Рим, 1983. – С.473-495. // Режим доступу до джерела: <http://diasporiana.org.ua/religiya/9543-shepitskiy-a-mitr-tvori-opera-moralno-pastoralni>

Бондарчук Л.М.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови та літератури
ДВНЗ „Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана”*

Bondarchuk L.M.

*Candidate of Philology Sciences,
docent of the Department of Ukrainian language and literature
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*

ЗАПОЗИЧЕННЯ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ МОБІЛЬНОЇ ТЕЛЕФОНІЇ

FOREIGN TERMINOLOGY IN MODERN UKRAINIAN MOBILE TELEPHONY

На сучасному етапі в Україні мобільна телефонія досить розвинена галузь комунікації. Проте термінологія, яка її обслуговує, потребує детального вивчення, оскільки майже не існує праць, де б вона була предметом розгляду. Особливості термінології мобільної телефонії частково у своїх працях розглядають Чемеркін С. Г. [7], Тищенко О. М. [8] та інші.

Стаття є спробою розглянути різні типи запозичень до сучасної української термінології мобільної телефонії. Тема є актуальною на сучасному етапі розвитку української термінології, оскільки аналіз сучасних мовних процесів у системі мобільної

термінології української мови сприятиме систематизації та унормуванню такої термінології.

Телефон (з грецької: tele — далеко звідси та phone — голос) — це пристрій для передавання звуку на великі відстані за допомогою електричних сигналів. Початок телефонного зв'язку сягає 1870-х років: перша телефонна мережа постала у 1870-80 роках у США та Великобританії [1]. Телефонний зв'язок або телефонія — це галузь зв'язку, електрозв'язку, телекомунікацій; передавання на відстань мовної інформації, здійснюваної електричними сигналами за допомогою телефонної мережі загального користування (ТМЗК) або радіосигналами. Сучасні мобільні телефонні системи побудовані за принципом стільників. Стільниковий телефон — автономний мобільний телефон, призначений для роботи в мережах стільникового зв'язку, він використовує приймач радіодіапазону і традиційну телефонну комутацію для здійснення телефонного зв'язку на території зони покриття мережі [2].

16 червня 1993 року вважається датою, коли в Україні було запроваджено мобільний зв'язок і здійснено перший дзвінок із мобільного телефону. Першою компанією на ринку стільникового зв'язку була компанія «Український Мобільний Зв'язок» (УМС). Першим абонентом стільникового зв'язку став тогочасний Президент України Л. М. Кравчук. У присутності десятків телекамер і сотень журналістів він у прямому ефірі національного телебачення здійснив перший в офіційній історії України дзвінок із мобільного телефону українському послові в Німеччині.

Термінологію мобільної телефонії іноді вивчають як складову інформаційних систем та комп'ютерних технологій, оскільки сучасні телефони сьогодні виконують не лише функцію телефонів, тобто простого зв'язку між абонентами, але й виступають міні-комп'ютерами (смартфони, планшети, ай-поди, ай-фони і т.п.). Крім того, термінологію мобільної телефонії часто подають у вигляді окремих словників до спеціалізованих праць із радіозв'язку, телекомунікацій різного типу, комп'ютерних мереж тощо [3, 4, 6]. Такі словники мають термінологію з дефініціями, англomовні відповідники, перекладені, кальковані, транскрибовані чи транслітеровані з англійської мови терміни українською (чи російською) мовами.

Як зазначає відомий український термінолог Симоненко Л. О., „...наукова термінологія не є сталою системою, вона живе, змінюється, пристосовується до потреб суспільства. Вона твориться самим життям упродовж духовного розвитку суспільства” [5, с.49]. На сучасному етапі розвитку української мови до термінології мобільної телефонії відбувається активне запозичення нових слів здебільшого з англійської мови, що зумовлено використанням переважно англomовних

технологій, обладнання та й власне термінології. Запозичення є одним із найактивніших способів формування сучасної української термінології мобільної телефонії. Існує кілька типів запозичень сучасних українських термінів мобільної телефонії.

По-перше, відбувається запозичення нового терміна разом із новим поняттям: такими є, наприклад, терміни фемтосота, фемточка (англ. femtocell) – малопотужна і мініатюрна станція стільникового зв'язку, призначена для обслуговування невеликої території (одного офісу або квартири); хендовер (англ. handover – передавання) – у стільниковому зв'язку процес переходу абонента від однієї базової станції до іншої тощо.

По-друге, існує паралельне використання власне українського і запозиченого терміна: мережа – нет, інет, або використовується досконаліший термін, внаслідок чого паралельно існують запозичені і власні терміни: постачальник, надавач або провайдер (від англ. provider – постачальник) — компанія, постачальник будь-яких послуг (також і телекомунікаційних).

Іноді запозичення нового слова пояснюється відсутність досконалого власне українського, який би відповідав вимогам до терміна: фрікінг (англ. phreaking – зламування телефонних мереж) сленговий вираз, що означає злом телефонних автоматів і мереж, зазвичай із метою отримання безкоштовних дзвінків. Осіб, які спеціалізуються на фрікінгу, називають фрикерами (англ. phreaker – зламувач телефонних мереж, фрикер).

Часто використовуються українські аббревіатури, які є кальками з англomовних, типу МАК (Мультисервісний абонентський концентратор), МВК (Мультіплексор з виділенням каналів), МСЕ (Міжнародний союз електрозв'язку) і под. Паралельно застосовуються англomовні терміни-аббревіатури: API (Application program interface – програмований програмний інтерфейс), IP (Internet protocol – протокол міжмережевої взаємодії), ISDN (Integrated Services Digital Network – цифрова мережа інтегрального обслуговування), MG (Media Gateway – транспортний шлюз) тощо.

Отже, запозичення є одним із найпродуктивніших способів творення сучасної української термінології мобільної телефонії. На сучасному етапі розвитку української мови до термінології мобільної телефонії відбувається активне запозичення нових слів здебільшого з англійської мови, що зумовлено використанням переважно англomовних технологій, обладнання та й власне термінології.

ЛІТЕРАТУРА:

1. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Телефон>
2. [https://uk.wikipedia.org/wiki/Телефонний зв'язок](https://uk.wikipedia.org/wiki/Телефонний_зв'язок)
3. Гургенідзе А.Т., Кореш В.І. Мультисервісні мережі й послуги широкосмугового доступу – СПб: Наука і техніка, 2003.
4. Сайко В.Г., Казіміренко В.Я., Літвінов Ю.М. Мережі бездротового широкосмугового доступу. Навчальний посібник. – К.: ДУТ, 2015. – 196 с.
5. Симоненко Л. О. Термінологічні студії в Україні // Opera Slavica. Slavistické irozhledy jazykovědnýšešit. – Брно, 2011. – С. 41–49.
6. Соколов Н.А. Мережі абонентського доступу. Принципи побудови. – Науково-технічне видання, 1999. <http://cozap.com.ua/text/19988/index-1.html?page=8>
7. Тищенко О. М. Стиль мови Інтернет-спілкування в Національному корпусі української мови // Лінгвостилістика: об'єкт – стиль, мета – оцінка. Зб. наук. праць, присвяч. 70-річчю від дня народження проф. С.Я.Єрмоленко / Відп. ред. академік НАН України В.Г.Скляренко. – К., 2007. – С. 362–367.
8. Чемеркін С. Г. Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньоструктурні процеси. — К., 2009. — 240 с.

Бура І.О.

*викладач кафедри іноземних мов
Ужгородського національного університету*

Bura I.O.

*Lecturer at the department of Foreign Languages
Uzhgorod National University*

ТРАНСФОРМАЦІЯ КОСМОГОНІЧНИХ ЛЕГЕНД У РОМАНІ ДОРІС ЛЕССІНГ «ШИКАСТА»

TRANSFORMATION OF COSMOGONICAL LEGENDS IN DORIS LESSING'S NOVEL "SHIKASTA"

Англійська письменниця Доріс Лессінг, нобелівський лауреат 2007 року в галузі літератури, є автором циклу науково-фантастичних романів «Канопус в Аргосі» (1972-1982), котрі відкривають захоплюючу картину структурування Всесвіту, побудовану на основі міфологічних та апокрифічних легенд. Сюжет творів є своєрідним художнім симбіозом наукових гіпотез, міфів та філософських роздумів письменниці. Перша з п'яти книг – це роман «Шикаста», в